

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

143. An præsentatio fieri possit post terminum edicti, & quomodo
sustineatur facta pendente termmino edicti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

tere tempus datum patronis ad præsentandum à die, vel etiam ab hora præstiti consensū Ordinarii in fundationem beneficij patronati; hic enim consensus est causa beneficij & patronatus efficiens, illoque præstito, in continente incipit quis esse patronus; tempus autem dictum incipit currere mox, & non ante, ut actus perfectus est. Corrad. l. 4. c. 1. num. 5. & 6. citans Vivian. l. 5. c. 2. num. 2. 5. Lamb. p. 1. l. 1. a. 9. q. 4. n. 1. Intelligentiumque id pari modo de beneficiis in abstracto erectis, consenserunt in certis redditibus, sub onere v. g. celebrandi tot missas in tali Ecclesia vel Capella, absque eo, quod interveniat edificatio, dotatio, consecratio Ecclesie vel Capellæ; ex eo namque, quod spiritualia non occupant locum, possunt beneficia dicto modo erigi sub diversis invocationibus, etiam ad idem altare, & consuetudo admittit talia beneficia, quæ constant ex sola dote, efficiturque fundator ob talem fundationem in abstracto factam patronus. Corrad. ibid. num. 7. ex eodem Lamb. & n. 11. & seq. Hinc jam, dum beneficii erectio facienda esset auctoritate pontificia, & executio literarum committeretur Ordinario, qui dicta auctoritate erigat, tempus patroni ad præsentandum non currit, nisi mox à decreto ejusdem Ordinarii continente dictam erectionem, causâ cognitâ ac precibus verificatis; non enim dici potest, illud currere à die data dictarum literarum; cum pontifex tunc non faciat erectionem, sed mandet eam fieri per Executorem. Corrad. ibid. n. 9. quod si autem (uti regulariter fieri confuevit) non ab ipso Papa fieret erectio, dicetur tunc in prædictis literis: *Instituimus, erigimus;* cum jam tum erectio & fundatio sit perfecta, nihil est, quod minus dictum tempus incipiat currere à die data. Corrad. ibidem.

Questio 143. Num præsentatio fieri possit post terminum editi (de quo editio est c. h. n. de elect. in 6. & de quo fusiis, ubi de tempore institutionis) & quomodo fuisseatur facta pendente termino editi?

Respondeo: cum literæ editiales seu edictum proponatur non nisi post præsentationem factam, ac præsentati acceptationem. Corrad. l. 4. c. 3. num. 19. Lott. l. 2. q. 13. num. 52. adeoque supponat præsentationem factam per aliquem, sive ille verus, sive puratius fuerit patronus; præsentatio fieri non potest post propositum edictum, ut constat. Sed & ea est præcipua hujus editi virtus, ut facta præsentatione, etiam per patronum putatum, & post lapsum termini in edito propositi, subsecutâ institutione, patronus verus & legitimus superveniat, non audiatur; sed pro ea vice præjudicium illud sibi imputet. Lott. l. 2. q. 13. num. 50. Gemin. in c. 2. de off. Vicar. in 6. Oldra. cons. 3. n. 1. Lamb. l. 2. p. 2. q. 6. a 27. Neque illi, ut ibidem Lott. num. 51. suffragatur, nondum esse elapsum quadrimestre aut semestre à jure concessum ad præsentandum (quamvis id plurimum controversum dicat ex deductis per Lamb. loc. cit. q. 1. a. 28. per tot.) cum non proponatur editum, nisi post factam præsentationem per aliquem, & sic in eo actu præsentationis consumatur dilatio illa quadrimetriis vel semestris patronis concessa, & in ipso edito proponatur terminus contra omnes in genere. Unde, licet patrono postea comparenti non imputetur, quod non præsentaverit in termino editi; cum editum id non contineat; imputatur tamen, cur in

termino editi non comparuerit, & deduxerit jus suum, ita Lott. num. 53. ex Lamb. cit. a. 28. Verum hæc procedere ait Lott. num. 54. & 55. non nisi superposita validitate editi & institutionis; si enim institutio fuisset invalida, v. g. quia precipitata aut facta contra legem fundationis, aut etiam ipso edito existente nullo insiceretur, non foret attendenda; & nullum præstaret impedimentum; resque reputaretur integra, & deberet admitti ad præsentandum, qui se opponeret; citat pro hoc Lott. aliquot Rota decisiones. Nihilominus si validum fuit editum, & sola institutio aliunde invalida, eatenus comparen post terminum editi, admittendus est, si justum impedimentum, quod minus comparuerit intra terminum editi, adduxerit. Lott. num. 56. cit. ns Old. cons. 3. num. 3. & Rotam in Valentina beneficij. 31. Jan. 1622.

Questio 144. Num possit patronus præsentare per seipsum vel procuratorem ambo obitum beneficiati, seu antequam vacet beneficium?

Respondeo negativè: nisi forte sic instituisset fundator in limine fundationis. Verum de hoc satis suprà, ubi quid possit patronus.

PARAGRAPHVS III.

De mutatione & variatione præsentationis factar.

Questio 145. An, & qualiter liberum sit patrono in præsentatione variare?

1. **R**espondeo primò: post institutionem legitimam nulli patrono licet mutare, seu alium instituendum præsentare; cum jam institutus habeat jus in re, nimurum in beneficio. Castrop. loc. cit. p. 6. cum communī juxta c. quod autem. h. t. & c. si tibi afferenti. de prob. in 6. Idque verum, etiam realis institutio seu possessionis traditio nec dum facta; cum in rebus & juribus spiritualibus per solam etiam verbalem institutionem seu collationem jus in re acquiratur; tametsi actualis immixtio necdum secuta, juxta c. si tibi. de probendis in 6. Pirh. ad h. t. n. 98.

2. Secundò: post factam nominationem readhuc integrâ, seu præsentatione nondum factâ superiori, resilire potest patronus, & alium præsentare, & quidem expresse de Capitulo, ubi id jus habet præsentandi, & jam capitulariter conferit in nominationem Titii: id asserit Laym. ad tit. de elect. sub initium. num. 3. secùs ac accidit in electione, ubi publicatum in Capitulo electionis scrutinium reverari amplius nequit.

3. Tertiò: patronus laicus, si præsentavit indignum seu inhabilem, potest, intra tempus tamen datum ad præsentandum, corrigere errorem & alium habilem præsentare. Corrad. l. 4. c. 6. n. 41. seu mandari ei debet, ut alium idoneum præsentet. Pirh. ad banc tit. num. 104. juxta c. cum vos. de off. Jud. Ordinar. Si enim patronus laicus mutare potest, dum præsentavit idoneum, ut paulo post dicitur; multò magis id poterit, dum inscienter, adeoque absque culpa sua præsentavit inidoneum Pirh. ibid. Quod si autem mouitus, aut aliunde resciens errorem suum intra quadrimestre ipsi ad præsentandum